

Mahjas Weefis

Ar pascha wifuschebliga augsta Reisara wehleshanu.

26. gada-

gahjums.

Mahjas Weefis isnahk weureis pa nedetu.

Malka ar peesubtischanu par pasi:

Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 25 l.

Ar Peelikumu: par gadu 1 " 60 "

Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "

Ar Peelikumu: par 1/4 gadu " 85 "

Malka ar peesubtischanas Riga:

Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 l.

Ar Peelikumu: par gadu 1 " 111 "

Ar Peelikumu: par 1/2 gadu " 90 "

Ar Peelikumu: par 1/4 gadu " 55 "

Mahjas Weefis teel isdota sestdecimam no plst. 10 fahst.

Malka ar peesubtischanu: par weenas slejas smalku rakstu (Pest)-rindu, jeb to weetu, lo tadta rinda ceent, malka 8 lap.

Rebalzija un ekspozicija Riga, Crust Plates bilshu un gramatu dratatawa un burty-seetowee pee Pestra balzijas.

Rahbitajs. Jaunatads finans. Telegrafa finans. Celschimes finans: Riga, Balzija waldes jelschanas leeta. Jelgawa, Kuesemes laulfaimeeziba. Wislajuwischa. Lutuma. Kursjeme. Keepaja. Usbruhchana generalam Tscherewinam. Semneetu swebitu beenas Celsch-Kreevija. — **Wifusches finans:** Anglija. Arabija. Afrika. Seemes-Amerika. — **Wahju Reisara Atta Leela** spreedums. Kas lehti tij, tas teel adhi peewilts. Na nahwe ituwuse pasante. Usajinaschana: Rekruschu dsejona. Sidhi notitumi is Rigas. — **Peelikuma:** Seremija. Sibjijula labju natis. Graudi un seedi.

„Mahjas Weefis“ lihds ar Peelikumu,

fawu 27. gada-gahjumu nahlescha 1882. gada fahdams, isnahls tabda pascha leelumā, ta lihds schim un pasneegs fawā weegli saprotamā walodā wajadigahs finans un pahrspreedums, pamahzidamus stahstus un padomus, gudribas graudinus un jauribas seedinus.

„Mahjas Weefis“ malka:

Ar peesubtischanu par pasi:

Ar peesubtischanas:

Ar Peelikumu par gadu 2 rbl. 35 lap.

Ar Peelikumu par gadu 1 " 60 "

Ar Peelikumu par 1/2 gadu 1 " 25 "

Ar Peelikumu par 1/4 gadu " 85 "

Ar Peelikumu par gadu 1 rbl. 75 lap.

Ar Peelikumu par gadu 1 " 111 "

Ar Peelikumu par 1/2 gadu " 90 "

Ar Peelikumu par 1/4 gadu " 55 "

„Mahjas Weefa“ apstelleschanas:

Preetim nemtas schabdas weetas:

Riga: manā drufatawa un Latweeschu gramatu-bode pee Pestera balzijas; Kaptein Iga gramatu-bode leela Rehninu-eela Nr. 10 un Irbit Iga gramatu-bode Daugawmalā.

Peterburgas Uhr-Riga Kalku-eela Nr. 10, Puhjischu Gedert Iga gramatu-bode; Puhls Iga wihnufti leela Alessander-eela Nr. 111; Rantina Igs fawā wihnufti leela Alessander-eela pee Derejowa piris; Schulz Igs fawā bode pee leela pumpja.

Wahrdaugawa pee Stabusch Iga pretim Holma fabrikai; Grundmann Iga wihnufti Jelg. Uhr-Riga leela eela Nr. 9 un Altberg Iga gramatu-bode Jelg. Uhr-Riga leela eela Nr. 11.

Abgelskaina honskenewis Igs fawā bode, Kalnzeema-eela.

Algejeema: Modin un Wasilij Belalow Igu pahrdotawas.

Sarkandaugawa: Rieplen I. fawā bode; Klaw Idse fawā andeles-weeta.

Zehsis: tirgotaja Peterson Iga bode un Keepin Iga gramatu-bode.

Walmeara: C. G. Trey Iga gramatu-bode.

Malka: M. Rudolff un Paulin H. gramatu-bodes.

Rusenē: J. Alfine Iga gramatu-bode.

Jelgawa: J. Allunau un Beshoru Igu gramatu-bodes.

Kuldigā: Beshoru Iga gramatu-bode.

Keepaja: R. Puhze Iga gramatu-bode.

Wentspili: M. Nies Iga gramatu-bode.

Wauska: J. Salleneel Iga gramatu-bode.

Talsōs: tirgotajs Simsen Igs fawā gramatu-bode.

Jaujnelgawa: A. Schwabe Iga gramatu-bode.

Dabultōs: Goerte Iga arteefti.

Seen. muischiturus, mahzitajus, muischas-lungus, sfolotajus, pagasta preekschneelus un zitus Latweeschu tautas draugus foti uslubdsam, tapat ta lihds schim, ari turpmal ar fawu palihdsibu landim pee „Mahj. Weefa“ apstelleschanas ne-atrautees.

Jaunatads finans.

Rigas Latw. beedriba rihtu swehdeenu 22. Nowembri, isrihtkos konzerti, us lo darom dseebaschanas un musikas draugus usmanigus.

Widsemes gubernatoram teel weenmehre eefneegtas schefloschanahs, kurās lihds islaisi pawehli, lai peenahzige abrstes suplikantus (luhdsejus) pahrluhfo un par pahrluhfoschana panahskumu teem israfta attestatus (leegibas), ar tureem waretu waj nu atswabinatees no nodoschana malkaschanahm, jeb ari dabuht palihdsibas pasneegschana no pagasta pufes, ta ari panahkt dashadas wehleschanas kara-klausibas leeta. — Preeksch abrstu pahrluhfoschanas deht atswabinaschanas no nodoschanas malkaschanas, jeb deht palihdsibas pasneegschanas panahlschanas no pagasta pufes, nemaj gubernatora ihpafcha preekschrafta newajaga. Turpretim tee, kas tahdu pahrluhfoschana wehlahs, war taisni gree-

tees pee weetigas polizijas eestahdes (Riga pee kwartal-ofizeereem).

Bet luhgumi, kas sihmejahs us pahrluhfoschanahm kara-klausibas leeta, ir ja-eesneedi weetigahm aprinku jeb pilsehtu-kara-klausibas komissijahm. Ja nu kara-klausibas leeta grib likt apseeginahst (attestereht) lahda familijas lozeka darba nespehhibu, tad ari schai sinā schefloschanahs un luhgschanahs naw eefneedsamas gubernatoram, bet peenahzigas lauku pagastu waldes waj pilsehtas, kur suplikants (luhdsejs) peeraftits, ta ari aprinku waj pilsehtas-kara-klausibas komissijas, pehz tam, waj tee peeder pee nodoschana malkadamahm, waj pee tahdahm no nodoschanahm atswabinatahm labretahm, pee lam us pirmajahm sihmejotees japeemin, ja pee winahm peederoschee naw fawus attestatus jeb zitus no pagasta waldehm wineem isdotos pahpizrus laikā nodewufchi peenahzigahm kara-klausibas komissijahm, tad nolehmmi jeb spree-

dumi par darba nespehhibu isnahk taisni no aprinku jeb pilsehtu-kara-klausibas komissijahm, bet ta gubernators tai leeta lo eepreekschu ischkirtu.

Tā tad Widsemes gubernators dara widpahrigi sinamu, ka winsch turpmal wifus tabdus winam eefneegtus schefloschanas rakstus atstahs ne-eewehrotus.

Telegrafa finans.

Berline, 18. Nowembri. Lasot walstis-weetneeku sapulze abrelectu ministerijas fastahdejumu par isdoschanahm un eeemeschanahm, firsis Bismarks us walstis-weetneeka Birchowa peeprafijumu par farunahm ar pahwesta waldbihu atteizahs, ka atbilde us scho jautajumu isfakama til masā mehra. Kad nu schis jautajums sihmejahs us Bruhsiju, tad winsch (Bismarks) par to plaschaki isrunaschotees Bruhsijas landtagā.

Geschiedenes inas.

Rigos pilsehtas wehletajeem.

Eschetri gadi, us kureem ezelta tagadeja Rigas dome, tuwojabs sawahm beigahm, un nahlofcha gada Februara mehnesi gaidama jauna pilsehtas weetneeku zelschana. Tas skubma wifus pilsonus, kureem ruhj sawas pilsehtas labklahschanahs, apdomahst pee laika, la apdrofchinahst pilsehtas leetu pareisu un taisnu apgahdaschanu us nahlofcheem tschetreem gabreem.

Behz pilsehtas likumeem pilsehtas domei wajaga buht wisu pilsonu aistahwetajai un wihu wajadsihu apgahdatajai. Tas lihds schim naw panahls, jo dome ne-atradahs weetneeki, las buhtu eespehjuschi Latweeschu pilsonu intrefes peeklabijigi aistahweht, zaur to par peemehru isflaidrojams, kapehz no pilsehtas pufes lihds schim naw gabdats par Latweeschu skolahm, jebfchu gan pehdejös 4 gabds pilsehtas isdoschanas ir wairojuschahs us 70 procentehm. Zaur tahdu bubfchanu ari Latweeschu pilsoni teel atweeschinati no sawas pilsehtas leetahm un nekatahs us pilsehtas waldischanu, la us saweju. Bate pilsehtas waldischana zaur to saude ihstas paschwaldibas dabu. Libdscht te war til domes lozektu fastahwa pahrgrosfichana tahda sinä, la tani teel usnemti ari tahdi weetneeki, kureem Latweeschu pilsoni dahwajuschu sawu ustizibu un kurei grib un prot eewehrot Latweeschu pilsonu wajadsihas.

Breeksch scho nolubtu weizinaschanas no Latweeschu wehletajeem 8. Nowembri sch. g. tita fastahbita pagaidu zelschanas komiteja, las lai gabdatu par Latweeschu wehletaju pareisu jagatawofchanos us zelschanahm, kamehr pehz ofzielas wehletaju listes isfludinaschanas, nebubs zaur wispahrigu Latweeschu wehletaju sapulzi ezelta galiga Latweeschu zelschanas komiteja.

Schihš komitejas lozekki ir:

Mahjas ihpafschneeks A. Ahbrandts, grammatu bodneeks W. Altbergs, mahj. ihpafsch. A. Ballods, buhwmeisters M. Ballods, mahj. ihpafsch. E. Bange, kaufmans R. Bergs, buhwmeisters J. Bulwerts, redaktors B. Dibrikis, kaufmans G. Diegmans, mahj. ihpafsch. J. Eichen, adwokatš J. Groswalds, brubfcha ihpafsch. A. Grünupps, kaufmans J. Gutmans, adwokatš R. Kalninsch, mahj. ihpafsch. J. Kreewinsch, kaufmans R. Leeknejs, kaufmans B. Lerchendorfs, cestorants B. Mantineeks, kaufmans B. Martinsons, grammatu bodneeks G. Puhzits (Eulenberg), mahj. ihpafsch. H. Püllsche, mahj. ihpafsch. B. Rambergs, mahj. ihpafsch. R. Ramminsch, grammatu bodneeks J. Numbergs, adwokatš J. Sakkus, mahj. ihpafsch. A. Sarrinsch, mahj. ihpafschneeks D. Sarrinsch, mahj. ihpafsch. P. Schillinsch, mahj. ihpafsch. A. Schlössers, mahj. ihpafsch. P. Schneiders, mahj. ihpafsch. M. Seetinsch, mahj. ihpafsch. P. Vogels, adwokatš A. Webers, kaufmans J. Weitmans, kaufmans Jr. Wessers.

Bagaidu komiteja tagad usaizina Latweeschu wehletajus, winai pehz eespehjas palihdscht winas zenteenös. Bet ari no kreewu, Wahzu un zitu tantu lihdpilfoneem, las ir teesibu weenadibas un ihstas paschwaldibas draugi, komiteja zere draudfigu protinahlschanu. Ar schreem pilsonem komiteja zere panahlt weenofchanos us sawastarpigu teesibu zeenifchanas pamata. Komiteja pahleeginata, la weenofchanahs us tahda pamata waretu pastahweht

ilgaki nefa lihds zelschanas deenai un atnest mubsu pilsehtai ari nahlamiba swebtigus augtus.

Rigä, 16. Nowembri 1881.

Breekschneeks: R. Kalninsch.

Malsiu-webejs: A. Webers.

Kadeht Latweeschu japedalahs pee pilsehtas weetneeku wehleschanahm Rigä. (Beigas.)

Tad wehl tas ja-eewebro. Wahzeeschi dsihwo pa leelalai datai Rigas pilsehtas widu, Gelfsch-Rigä un tai tuwalas preekschpilssehtu datas, Latweeschu turpretim wairaki pa pilsehtas malahm, ahrpilssehtas. Tä tagad, kur pilsehtas waldischana pastahw gandrihs is Wahzeeschu aistahwetajeem ween, tani ir aistahwets ihsti til pilsehtas widuzis ween, turpretim pilsehtas malas palikuschas gandrihs bes aistahwetajeem. Bet tahda bubfchana nekahda wihse newar buht deriga pilsehtas malu eedfihwotajeem. Teem ir sawas sewischtas wajadsihas, kuras newar tikt eewehrotas, tapehz la pa datai ir nepasihstamas pilsehtas waldischanas wihreem. Par peemehru lai peeminam eelu brugu pahrlabofchanu un eelu apgaismoschanu, gabdaschanu par leelaku droschibu u. t. j. pr. Kad pilsehtas waldischana tiks eezelti aistahwi no Latweeschu pufes, tad ari atradibis aistahwechjanu tagad puspeemiristahs pilsehtas malas.

Tapehz gan newar buht nekahdas schaubifichanahs, la il katram Latwestim japedalahs pee nahlamahm pilsehtas weetneeku wehleschanahm. Neeuens balsotajs nedribhst palikt mahjas.

Kas nu ir pilsehtas wehletaji? Kas war nemt dalibu pee pilsehtas waldischanas zelschanas?

Tahdi wehletaji ir:

- 1) namu ihpafschneeki, ja nams us wihu wahrdu ustrahits; ja nams peeder wairak personahm, tad katrai personai ir bals teesiba;
- 2) kaufmani, las us andeles sihmes pamata tura bodi job ruhpeezibas eestahdi;
- 3) wisi, las pilsehtai par labu malka nodoschanas no masandeles sihmes jeb no bifetes preeksch apteekeš, fotografijas lambara, drukatawas un litografijas;
- 4) pirmahs klafes komiji;
- 5) literati, tas ir tahdi, las apmeklejuschi labdu augsttoli un samalfajuschu literatu nodoschanas pilsehtai par labu.

Bes tam no katra wehletaja prafa, la winsch buhtu Kreewijas pawalstneeks un safneedsis 25. wezuma gadu, un samalfajis sawas pilsehtas nodoschanas. Kas to nawa darijis, newar leetahst sawas bals teesibas pee wehleschanahm. No apalsch punkteem 3, 4 un 5 usflaititeem wehletajeem wehl prafa, la tee wismasati diwus gadus preeksch wehleschanahm Rigä buhtu dsihwojuschi.

Bals teesibu pasaudē: 1) las stahw ismellefchana jeb apalsch teefas suhdsihas, blehdigas mantas peefawinaschanas waj zita kahda noseeguma deht, las teel foditi ar kahrtas teesibu aprobeschofchanu un atremfchanu, tapat ari tas, las nawa tizis attaisnots no scheem noseegumeem zaur teefas spreedumu; 2) las zaur teefas spreedumu atzeltš no amata, triju gadu laikä no atzelschanas deenas rehlinajot; 3) las konkurse kritis, ja konkurse wehl nawa ahsibta par newainigu; 4) las pasaudejis metilibas deht sawu garidsneeka amatu jeb no draudsehm un muifschneeku sapulzehm isflehgtš.

Sawu amatu deht newar nemt dalibu pee wehleschanahm gubernators, pilsehtu leetu gubernas pahrwaldes lozekki (isnemot gubernas pilsehtas galwu), gubernas waldischanas lo-

zekki un weetigahs polizijas eerehdni, kamehr tee stahw deenastö.

Beidsot wehl japeemin, la seewetes un tee, las wehl nawa safneeguschu 25. wezuma gadu, newar paschi nemt dalibu pee wehleschanahm, bet til zaur saweem aistahweem un pilnwarneekem. Breeksch nepilngadigeem, tas ir tahdeem, las nawa safneeguschu 21. wezuma gadu, war nodot bassi wihu ahsildni un kuratori, jeb no teem ezeltee pilnwarneeki. Pascheem aistahwetajeem, ahsildneem, kuratoreem un pilnwarneekem wajaga pascheem buht wehleschanas teesibai. Tapehz pilnwaru nododama til tam, las patš ir wehletajs. Bet ja seewetes dod pilnwaru saweem wihreem, tehweem, behleem, swain eem un brahleem, tad likums neprafa, la teem buhtu pilniga wehleschanas teesiba, bet til pogebr, la buhtu Kreewijas pawalstneeki un 25 gadus wezi un no teem schlehrscheem brihwi, las atnem bals teesibu jeb nepeelaish tahs leetaschanu.

Tapat ari tahds, las pa wehleschanas laiku nodoma Rigu atstahst, war nodot sawu pilnwaru zitam wehletajam.

Bet neweens wehletajs newar fanemt wairak, la weenu pilnwaru. Jo neweenam wehletajam newar buht wairak, la diwas balsis, weena preeksch sewis pascha un otra preeksch zita.

Pilnwaras rakstamas us stempelpapihra, 60 kap. wehrtiba, un apleeginajamas no polizijas waldehm.

Wisi pilsehtas wehletaji teel eerahstiti ihpafschä liste tahda kahrtiba, la wispirms nahlt a wehletaja wahrde, las malka wisleelakas nodoschanas pilsehtai par labu un tad nahlt pehz rindas tee, las masati malka, ta la liste beidsahs ar ta wehletaja wahrdu, las malka wismasalahs nodoschanas. Schihš wehletaju listes ja-isfludina ne wehlati, la diwas mehneschus preeksch paschahm wehleschanahm. Rigä winas tiks isfludinatas Nowembra beigas jeb Dezembra eesahlumä un buhs eesfatamas pilsehtas waldischanas namä (Leelaja Rehniu - eela, Stryka namä). Ari par lehtu naudu warehs pirkt schihš listes. Diwu nedetu laikä iskatram pilsehtneekam ir brihw, pee pilsehtas waldes (Stadtamt) usdot, kahdi truhlumi job kahdas nepareisibas atronahs wehletaju listes. Behz tam, kad pilsehtas walde pehz tahm usdoschanahm listi pahrlabojusi, wina stahda preekschä pilsehtas domei tahs usdoschanas, kuras wina atradusi par ne-eewehrojamahtm. Dome, wehletaju listes zaurstahijusi, tahs nodod atkal weenu mehnesi preeksch wehleschanahm pilsehtas waldei, lai isfludina, kahdas pahrgrosfichanas noikuschas paschäs listes. Kas nawa meera ar domes nospreedumu, par preekschä zeltahst usdoschanahm, tas 7 deenu laikä war suhdseht pee gubernas waldes preeksch pilsehtas leetahm, rehlinajot no domes nospreeduma isfludinaschanas deenas.

Wisi listes eerahstiti wehletaji teel eedaltiti trejas schlehrs tahda wihse: Pirms saflaita to nodoschanas summu, kuru wisi wehletaji kopä malka. Scho summu data ar trim. Tad nu nosflaita wehletaju listes no augschas til daudj wehletajus, kamehr no wineem malfajama kopiga nodoschanas summa istaisa wisu malfajumu nodoschanu weenu treschdatu. Schee leelatee malfataji fastahda tad pirmo wehletaju schlehrs. Ta, atkal nem tahlati til daudj wehletaju, kamehr tee atkal kopä malka 1/3 no wisahm nodoschanahm. Schee tad fastahda otru wehletaju schlehrs. Behz tam atlikuschee wismasati nodoschanas malfataji istaisa trescho wehletaju

ſchkiru. Saprotams, ka pirmēja ſchkirā buhs wiſmaſal, un treſchajā ſchkirā wiſmairal wehletaju. Wiſahm wehletaju ſchkirahm ir weenadas teefſbas, 3l. latra zek treſcho datu pilſſehtas weetneeku (Riģā 24, jo wiſā domē ir 72 weetneeki).

Bet ar balſu nodofchanu ween wehl nepeeteel. Ja iſ latrs ſawruhp nodod balſi tam, kaſ winam eekriht prahtā, tad nodotahs balſis faſkaldahs uſ daudſ kandidateem, tā ka neweens nedabun balſu wajruma. To wehrā likdami, wehletaji pee iſgahjuſchahm wehleſchanahm bija zeeſchi ſawā ſarjā norumajuſchi un weenojuſchees preekſch kahdeem kandidateem janodod balſis. Katrai tauſibai, Wahzeoſcheem, Kreeweem un Latweeſcheem, bija ſawi kandidati, pee kureem wehletaji zeeſchi turejahs. Tagad Wahzu eedſihwotaji griw panahlt tahdu paſchu ſingru weenoschanos par ſaweem kandidateem preekſch pilſſehtas amateem un jaw faſtahdijuſchi pagaidu wehleſchanas komiteju, kuras uſdewums ir, Wahzu eedſihwotajuſ uſ wehleſchanahm ſagatawot un wiru ſarjā weenoschanos panahlt. Ir pardeſams, ka Wahzeoſchi ngdos ſawas balſis til preekſch teem kandidateem, pahr kureem jaw buhs weenojuſchees. Bet ja nu Latweeſchi tapat nodara, ja iſ latrs til pehz ſawa prahta nodod balſi, ja iſ latris nodotu balſi ſaweem draugeem un paſiſtameem, tad gaiſcha leeta, ka Latweeſchi pret weenoteem Wahzeoſcheem iſkrihiſ zauri ar ſaweem kandidateem. Tapehz Latweeſcheem tapat jaweenojahs. Kā dſirdam, pehz wehletaju liſtes iſſludinaſchanas tilſ ſaſaukta wiſpahriga wehletaju ſapulze, kura iſwehlehs galigu wehleſchanas komiteju no ſaweem uſtizibas wihtreem, kureem buhs taſ uſdewums, iſmekleht derigakoſ kandidatuſ preekſch pilſſehtas weetneeku amateem. Katra Latweeſchu wehletaja peenahkums nu buhtu preekſch ſcheem kandidateem nodot ſawu balſi. Katra preekſch zita nodotā balſis eet paſuſchanā. Jo kad preekſch kandidata eezelſchanas wajaga lahdu tuhſtots jeb wairal ſimtu balſu, tad draugu un paſiſtamu balſis neka ne-eeſpehj.

Tapehz taſ ir latra Latweeſchu wehletaju uſdewums, ja wiſch griw, lai Latweeſcheem ari buhtu lahda balſis un daliba pee pilſſehtas waldiſchanas, ja wiſch griw, ka no kauſchu ſirdim un prahteem kriſtu tee muhri un walki, kuras zehluſchi ſenlaidu aiſſpreedumi un augſprahtiba, — dſihwi peedalitees pee nahkoſcha gada eefahkumā gaidamahm pilſſehtas weetneeku wehleſchanahm un ſawu balſi nodot tam kandidatam, kaſ wiſpahrī aſiſhts no Latweeſchu puſes par to derigato un kreenako.

Riģā, 8. Nowembri 1881.

Adwokatē A. Webers.

Riģas pilſſehtas galwa, R. Bāngner ſge, 13. Nowembra wakarā amatā darifchanās aiſbrauziſ uſ Peterburgu.

Pahr ſaplūſuſchu janus 25-rublu gabalu pahrmainiſchann ſinanzminiſterijas pahrwaldneeks iſlaidiſ ſchahdus noſajijumus:

1) Apſlahdets 25-rublu gabals naw pretim nemami, ja taſ masaks pahr biletes 3 zeturdalahm, ja tam naw neds weena no abeem numureem, neds ſerijas burta, peds kaſira parakſta un ja iſ abeem apſlahdeteem numureem newar faſtahdiht weena pilniga numura.

2) Saploſiti 25-rublu gabali naw pretim nemami, ja ſaploſito gabalu malas, kopā ſaliktas, tā neſakriht kopā, ka numuri, ſeriju burti un kaſira parakſiſ ne-ſrahdahs tahdi pat pilnigi, tā uſ neſaploſitas biletes un ja azis krihtot

naw redſams, ka noploſitee gabali peeder pee weenas un taſs paſchas biletes.

Preekſchlikums par Baltijas ſemneeku teeku reorganizaciju, ka „Poradoks“ ſahſta, eſot no teeku un eekſchleetu miniſterjahm un Keiſara Majeſteteſ kanzlejas 2. nodotahs jaw zaurſtatits un tapſhot ſchiniſ deenas nodots walſiſpadomei. Preekſchlikums faſtahwot: 1) iſ noſajijuma par aprinka preekſchneekem; 2) iſ pagasta teefas likuma; 3) iſ preekſchraſſiteem par mineto noſajijuma un likuma eewefchanu.

Widſeme ſchahdās muiſchās ir atkal ſemneekem wiru zeemati tapuſchi pahrdoti:

1) Jaun-Beebalgā grafs S. Scheremetjews pahrdewa 250 zeematus, kopā 4184 dahld. leelumā, par 511,110 rbl., t. i. dahlderī zaurmehrā par 122 1/4 rbl.

2) Krimuldas Jaunā muiſchā barons G. Noldens pahrdewa 10 zeematus, kopā 188 3/4 dahld. leelumā, par 36,880 rbl., t. i. dahlderī par 195 1/2 rbl.

3) Bawafaras muiſchā (Slokas draudſē) D. v. Anrops pahrdewa 10 zeematus, kopā 45 dahld. leelumā, par 18,050 rbl., t. i. dahlderī par 401 rbl.

Pehz Widſemes gubernas waldeſ preekſchā likſchanas eekſchleeta miniſtru paſihgs, ſtitedamees uſ peefihmes pee ugunadſchſchanas 111. paragrafa, 92. artikulā, peelikumā, (kurſch atrodahs 1880. gadā no walſis waldiſchanas iſdotā likumū noſajijumu un peekodinajumu krahjumā), nolehmiſ, ka aſekuranzes maſſaſchanas par apdroſchinaſchanahm obligatorikā Widſemes gubernas uguns aſekuranze ir japalemina lihdi puſei no lihdiſ ſchim maſſatahm apdroſchinaſchanas ſunahm.

Widſemes gubernas walde, tahdu nolehmmu wiſpahrigi daridama ſinamm, peekodina wiſahm draudſes teefahm un pagasta waldiſchanahm Widſemes gubernā deht wajadſigas eewehroſchanas, ka aſekuranzes premijas par obligatorikā Widſemes gubernas uguns aſekuranze apdroſchinatahm ehlahm, no 1882. gada ſahkot, tilai puſ tai auguſumā krona kaſe ja-ewalka, lahda peemineeta Widſemes gubernas waldeſ patentē no 1880. gada ſem Nr. 78.

(Widſemes gub. aw.)

„Selſtij Weſtnikam“ iſ Wolmeeras aprinka lahds ſkolotajis eefuhitiſ ſinas par ſchuhpibas ſahwolkli R. draudſē. Draudſē ſkaita 7000 perſonas abeju dſimuma un faſtahw iſ 8 pagasteem. Daſchōs pagastiſ ir pa weenam krogam, daſchōs pat lihdi 4 krogi, draudſē pawiſam 18 krogi. Beſ tam winā atrodahs 1 brandiwihna dedſinatawa un 2 bruſchi. Tā tad zaurmehrā uſ 388 perſonahm, pee-auguſcheem un behtreem nahl 1 krogs un uſ wiſeem kopā 3 dſchreenu fabrikas. Ka laudiſ maſ ween dſex, naw teefa, kaſ redſams no ſunmahm, ko krodſineeki maſſa par krogeem, no 300 lihdi 1000 rbl. Par wiſeem 18 krogeem eenahlt 8984 r. ihres naudas, tā ka krodſineekam no latras perſonas ja-eeņem 1 rbl. 28 kop., lihdi neſlaitot 1078 rubl. patentu naudas un paſchu pelnas. Un kur nu wehl kaſiſas un ziti godi, kur muzahm nem dſchreenuſ no minetahm fabrikahm? Ja nu aſziſ ari ſkaita lihdi, ziſ leela tad ta ſumma, kaſ par dſerſchann nahl uſ katru galwu? Un leelakā dala dſex uſ parahdu, nemah neluhkodamahs uſ to, waj rente ſamaſſata, waj ne. — Waj tad kauſchanahs nenoteel krogōs? Kā ne! Gandriht katru nedelu dſird, ka ſchini waj tani krogā notikuſe kauſchanahs. Pehrna jā gadā lahds krodſineeks noſiſts no ſaweem peedſchruſcheem weeſeem, un neſen atpaka! lahds

weeſiſ zitā krogā nahwigi eewainōſ. Pagasta wezako un ſchandarmu noſajijumus krodſineeki maſ ween eewehro. Lai gan noſajitā, ka pulſſien 10 krogeem wajaga buht ſhegteem, tomehr pa leelakai datai wini walam lihdi puſnaktij. Mahzitaji gandriht katru ſwehtdeemu ſprediko pret dſchrajeem, — bet zaur to wini panahlt tilai to, ka daſchi labak iſglihtoti ſemneeki at-rajahs no baſnizas apmekleſchanas. Mahzitaji daritu gudraſi, kad peerunatu muiſchu iſpaſchneekuſ, krogu ſkaitlu pamaſinaht wiſmaſal uſ puſi. — Daſchās draudſes mahzitee Latweeſchi, tilkibas weizinaſchanas ſind, dibinajuſchi ſemkopibas, dſeedaſchanas un labdaribas beedribas; bet laudiſ maſ peedalahs, jo baidahs no nepatikuſchanahm, tadeht ka beedribas waretu maſinaht krogā brahlſchu ſkaitlu. — Lai ſchuhpiba cetu maſumā, wajadſetu krogu ſkaitlu pamaſinaht wiſmaſal uſ puſi, krogus ſhegt ſeemā pulſſien 6, wafarā 10, aſziſ pa-auguſinaht otriteel, weetigai polizijai ſingraſi luhkotees, ka likumi teel iſpilditi un katrā draudſē dibinaht ſemkopibas, dſeedaſchanas un labdarifchanas beedribas; jo tahdas beedribas daudi eefpehj, pazeldamas kauſchu aſglihtibu un tilkibu.

Walſis waldeſ zelſchanas leeta. Schogad atkal ir walſim jazet ſawi waldeſ lozelli, tadeht gan derigſ ir, kahdus wahrdus par to peemineht. Pagasta waldeſ zelſchana gan pagasteem naw wairſ ſweſcha un ne-eeerasta leeta, tā taſ bij 1866. gada rudenī pirmā zelſchanā, bet wehl ir daſchās kluhdas. It iſpaſchi ſchogad ir eewehrojama pagasta wezako zelſchana, tadeht, kad uſ preekſchu pagasta wezakam buhs no ſawa widus ja-iſwehl weera teefneſcha zelſchanas ſapulze, kurai, proti peemineetai ſapulzei buhs deefgan plaſchſ darba laike. Tadeht gan pagasteem ſchogad pee ſirds leekams, ka zeltu par pagasta wezakeem wihtus ar gaiſchu, ſapratigu un uſ leetas paſtahwigu prahtu un ſirdi, kuri neliktos no ſchahdeem un tahdeem wehjeem groſitees, bet droſchi un pehz likumeem aiſſtahwetu pagastu intrefes. Pee zelſchanahm wajaga tahdus wihtus eewehrot, kaſ derigi amatā buhtu, eewehrot un luhkot droſchi tahdu kandidatu zauri iſweſt. Newajaga luhkot zehlejeem ween, ka taſ deemſchehl nereti noteel, ſawus draugus aplaimot, to gribedams walſis amatā eezelt, bet wajaga ſawas balſis nodot tahdeem, kuri teefſcham tā apdahminati, ka war droſchi un nelolami par pagastu ruhpetees un wina, proti, pagasta, intrefes aiſſtahweht. Jo tahda draugeem atwehleeta balſis nekahda labuma neneſs, bet tilai balſis teel weltigi ſkalditas un tā tad nahl, ka taſ daudſreiſ daſchōs pagastiſ noteel, ka wihtu teel eezelti pagasta amatōs ar druſku wairal ka deſmit balſim, kaut gan pagastam ir wairal ka ſimts balſotaji. Kad nu tahdu, ar wairal ka deſmit balſim un otru tahdu, kaſ nahl pehz ta, otrreih lihtu pagastam nobalſot, tad waretu atgaditees, ka taſ, kam pirmo reih bij maſakais balſu ſkaitiſ, dabutu daudi leelaku balſu wairumu neka pirmejais un taſ tiku pagastiſ amatā, tam wehl buhtu par godu leelakais balſu wairums un pirmais, kam pirmit bij leelakais ſkaitiſ balſu buhtu zauri iſkrihiſ. Tahdi tad buhtu tee augi no ſkalditahm un draugeem dotahm balſim. Le gribam peemineht pilſſehtas likumus, kuri ſaweem wehlejameem pilſſehtas weetneekem dod tad ween to teefibu par eezeltu buhtu, kad eezeltajis dabujis wiſmaſal uſ no wiſahm pilſſehtas wehletaju balſim. Taſ palihdiſ derigus wihtus eewehleht zaur ſaweenotahm balſim, un ne tā, ka pagastiſ, kur, tā jaw pee-

minejam, daschs teef pee pagasta amata goda, laut gan dabujis tikai drufku pahri par desmit balsim, lai gan pagastam ir wairaf ka simts balsotaji. Schahda buhschana ir luhlojama masinabt, pascheem pagasteem par labu un swebtibu. Lufdsu eewehrojot to it ihpaschi Lufhs wehletaji.

Schogad ir ari pagasta preekschneeki zelami un trefschdata no pagasta weetneeku pulka, turai pehz trim nobeiguschcem gadeem ja-astabjahs. Uri schi newajaga balsis skaldbiht, bet tabs nodot weenigi tahdeem kandidateem, kuri war godam, gaischi un pastahwigi sawa amata buht un darbotees. It ihpaschi tas eewehrojams no zelameem weetneeku pulka. Te newajaga ween luhlot, kad weeta til kahds eezelts un wehletajs sawu peenahlumu darijis un sawas balsis nodewis, bet it ihpaschi teem buhs to eewehrot, ka weetneeka pulka teef tahdi eewehleti, kas fapratigi un pastahwi to lectu isprot. Tas sakams un eewehrojams no sawroku dsihwotaju wehletajeem, ka tee luhlotu no sawroku dsihwotajeem tahdus eewehleht, kuru wini, tas ir us sawroku dsihwotaju intrefes eewehro un newis „ja“ un „ne“ fazitajs. Ka sawroku dsihwotaju pagasta weetneeki nereti sawas kahrtas labumus waj nu negrib, jeb ari teescham neprot eewehrot, to warehs nereti tee notifikumi apleezinaht, kad daschreis ir usnemtis galwas naudas aprehlina tahdas malfas, kuras ween til peenahlaks waku semei pildbiht un newis us galwahn ispidiht. To lufdsu eewehrot. R. M.

Jelgawa, pee Esara wahrteem, ir buhwes-mahfleneeki W. Windelbandi un V. Kresler kgi nipat eetaisijuschchi tahdu teizam mahzibas-weetu, tur pa seemas laifu buhwes-meistari, muhrneeti un dsichleri war dabuht kreetnu pamahzischanu: buhwes-plahnu sagatawofchanu un buhwes-malfas aprehlinaschanu, daschadu welwju, juntu un trefju aprehlinaschanu, eedalischanu un mudulu nonemfchanu — us kola un gipsu. Te top usnenti ari tahdi jauni laudis, kas buhwes-meistara un muhrneeka amatos mahfligi un praktiski grib tapt ismahziti. Schahda mahzibas-weeta ir preeksch muhsu amatneekem teescham deriga eestahde, un ta buhtu no wineem ari tapehz pareisi apmellejama. — Schinis laikos, tur til grubti pee augstakeem dsihwes palahpeneem noteel, wairojajs wisadi darbotaji waj amatneeki; un kad pee weena waj otra daudsi kerahs, kad jafazenschahs un jafazetahs zitam par zitu — darba flaidrakla pasihfchanu un iswadifchanu. Publika wairaf peegreeschahs teem amatneekem, pee kureem kreetna istureschanahs, teizams patifschanas-prahts, laba sinaschana un darba iswadifschana atrodahs. Turpreti darbs un alga pee teem amatneekem kriht, tur ar isdarifchanu naw meera, tur lihdsekli un sinaschanas preeksch darba usnemfchanas truhfti un tur strahdaschana zaur daschadeem apstahfkeem top schauru robeschu wilka. Schahdeem amatneezibas truhfumeem un apstahfkeem war ari augfcha mineta mahzibas-weeta it pareisi nolihdscht. Naw nemaf domajams, ka schihs lectas atfihfchanu Latweeschu stahwetu semaki par zitahn schejeues tantibahn. — a — s.

Par Kursemes laulfaimueezibas weizinaschann nesen „Mahj. Weefi“ rakstot, man bij jaschelojajs, ka tabs lihds schim pa meestineem un pilsfchtahm pastahwofschahs semkopibas beedribas tikai leelgruntneeku wajadibas eewehrojot un Wahju walodu wiszaur lectajot, masgruntneeziba, Latweeschu laulfaimneekem, turpreti nelahda labuma negahda. Bet tagad, ka dsirdams, daschas no schim beedribahn jaw sahlfawu wehribu ari us masgruntneezibas wajadibahn grosiht. Dobeles semkopibas beedriba palaban rihlojotees ari us masgruntneeku jautajumu apspreechanu — latwifla waloda; tapat ari Talsu semkopibas beedriba jaw sahlfuse Latweeschu semkopjus pa Latweeschu laulfaimneekem us sawahm sawulzehm usajinabt. Turpreti Bramberges Latw. labdarifschanas beedriba, kura us sawahm sawulzehm bij apnehmufehs ari semkopibas lectas pahrspreest, jaw atkal rahdabs buht apstahjufehs schini sawa agrakaja teizam darba. Te klaht waru ar preeku to sinot, ka no 19. Nowembra sch. g. saklot, ari Kursemes bischu-lopofchanas beedriba apnehmufehs semkopibas jautajumus pahrunabt. Ja tee no muhsu laulfaimneekem, kureem kahrtigaka laulfaimneeziba ruhp, us to atgahdinajajs, ka wihu faimneezibas liktens, kam tee sawa laik — pa flaidreem un neflaidreem zekeem — sawus labakos spehkus upurejuschchi, ka schis faimneezibas liktens no tam atkarahs, zil sinatnigi sagatawoti wihu pehznahzeji sawa pascha faimneeziga dsihwe dosees — un ja turklahst wehl to eewehro, zil mas no scheem wihu pehznahlameem peenahzigu sagatawofschanu us sawu nahkofschu dsihweskahrtu un faimneezibu eedabu, waj zil mas tee paschi to wehl melle, — waj tad mums naw jo ruhpigaki nahlamiba ja-eeekatahs, — jo ruhpigaki tapehz, ka tee zihwini, kas muhsu laulfaimneekem, un faimneezehm nahkofschas deenas stahw preekscha, wehl daudf nopeetnaki iraid, neta tee agaraki bija un tagad iraid. War teescham faziht, ka weza, ne-apstiniga darboschanahs semes un lopu kopschana ir tee lahsti, sem kureem muhsu faimneeziba daudstreis ruhfti zeefsch, zaur to mas top panahfts; — zaur to wisa dabiga preeksch-eeschana top schauras robeschas tureta. Agrakos laikos til stipri wehl nefamanija; jo agraka laikas raschojumi un tirgofschana bij daudf weenkahrschigaki, neta tee schodeen ir; agrakos laikos bij wisa semes un lopu kopschana ar kahdu ildeenifschligu pulksteni salihdsinajama, kas meerigs un netrauzets notel — kamehr kahda ruhpigaka rola to ihstena laikā atkal uswilka. Tagad ir ar to pawifam zitadi! Tagadejeem laulfaimneekem un tagadejahm laulfaimneezehm ir ar grubtakeem schlehsfkeem un kawelkeem jazihnahs. Tahs pagehribas, kas tagad winus un wihu familiju aisteel, ir daudf augstaki lahpuschas; bet ar schahm augstakahm pagehribahm ir wehl loti mas tee lihdsekli pawairojuschcees un peenehmufehcees, kureem schi ir ja-ihlihd. Kaut schihs rindinas muhsu laulfaimneekus pamudinatu, pirmā laikā, kamehr wini paschi wehl naw dibinajuschchi sawas paschu semkopibas beedribas, isleetahf katur isdewigu brehdi zitas lihdsigas eestahdes — par stiprinaschanos un peenemfchanos kreetna laulfaimneeziba! — a — s.

No Wislakmuishas, pee Jelgawas. Scha pagasta Dreimanu mahju faimneezje 12. Nowembri pulksten 2 pehz pusdeenas, fuhtija sawus diwi behrus, dehliru 3 gadus un meiteni 6 gadus wezus, ganam aishesi palaunadfi. Bet tee wairs nepahrnahluschchi. Uri gans, wehlak lopus mahjās pahrschidams, nesinaja neta no teem stahsiht. Mahte ar dascheem mahju eedfihwotajeem un wehlak ari mahjās pahrbrauluschchais tehws, lukturi aishedsinajis, stedsahs us ganibu tuwumā efoscho meschu, melle un aure rudens tumcha nakti, bet nekas ne-atabild. Tikai dsirdama breesmiga koku schnahfchana un auksto wehju gaudofschana. Mellelaji skreen, gan jahschus, gan kahjahm, us wisahm pufehm, famelle lihds pulksten 12 nakti, — bet wifs welti.

Mahte til ko preeksch mas deenahm no wahjibas gultas peezchlufehs, un nu no peekufchanas un schchlumeem, pawifam pagurft. Tumfiba un wehja breesmiga krahfchana nelauj nedf pa desmit folu tahlumā ne redseht, ne dsirdcht. Lai gan ar firdsfahpehm, bet no mellefchanas ja-apstahjajs un pasuduschce Deewa glabafchana janowehele. Bezakeem, mahja rihfu sagaidot, katra stunda leekahs nedeku gara, — tur nu wehl maseem, plahni gehrbuschceem behrnimeem, 15 stundas auksta nakti palaischot! Beenahl rihfs, wehl famelle lihds pulksten 9, bet arweenu welti. Nu lufds pag. wezako, fuhtiht wairaf mellelaju. Ahtri pagasta faimneekem top sinots, lai fuhta, zil mahja spehjneeku. Kamehr fanahf, jaw peewakare. Wineem peebredrojuschcees ari Leel-Swehtes pagasta laudis, no wihu pagasta wezako sawehstiti. Bet tomehr ir tagad mellefchana, lai gan wihu meschu istaiga masteeem, paleel bes felmes. Ir peenahluse otra naktis — mahtes firds waj puschu lufsi. Bet are, kas tur patwifā meschmalā kufi? — tee buhs mellelaji un pahrwedihf winas behrnimus! Bet bari isklifst us wisahm pufehm un behrnunaw ka naw. — Ko nu otro garo nakti wezako firds zeeta, to katri war domatees. — Nahkofschā deena gaismai aukst atkal abju pagastu zilweki wif noteikta laikā klahf. Lihdszeeschanu juldami, bij fanahluschchi pa feschchi, septini zilweki no mahjahm, pawifam kahdu 200, kas no meschafargeem un no preekschneekem eedaliti, zilweks pee zilweka, no jauna neh-mahs to mescha gabalu pahrmelleht. Iseet atkal weenu mastu, otu — bet ka naw. Te eerauga jahjeju auteem tuwojamees. Behrni dabuti un ir dsihwi, ais mescha, Leel-Swehtes Baloschu mahjās. Wifseem preeks atfihhd waigds un preeka afaras mirdf azis. Nahfs muishas semturis, pa mescha zetu eedams, notaktu ais Baloschu mahjahm isdsirdis masu behrnubalsis un ne tahlu no zela eeradufstis ari winus paschus, kas tahjuschcees behgt, bet nefpehjuschi. Tos peelabinajis, wifsch aishesi us minetahm mahjahm, tur mihliga faimneezje winus laipni usnehmufe un apkopufe. Behrni, isgulejuschcees, mahtei atbrauzot isteiza, ka lopus ne-atrasdami tur, tur no rihfa bijuschchi, esof mellejuschchi ais truhmeem to plazi, tur lopus alafsch gana, bet nolihduschchi mescha; pa tam usnahfufe tumfa un newaredami redseht pa-eet, aptupuschcees pee truhma. Gan dsirdeschchi aurejam, bijis bail, domajuschchi, ka saldati munsture. Rihfa atkal gabjuschchi to plazi melleht, tur lopus gana, eeradufjuschchi kahdas mahjās, bet eefschā nedrihsteschchi eet. Dtru nakti pahrgulejuschchi pee kabitu truhma. Kahjas dikti fahwejuschchas un bijuschchas sapampuschchas. Tahdeht nefpehjuschi wairs isbecht tam wihram, kas schos usgahjis Baloschu mahju tuwumā. — Bezakeem gan deretu, sawus behrus labaki usraudsiht, ka tee nenofliht. Zil lehti ta war notel nelaimu un zil raises zaur sawu weenaldbibu wini padara few un ziteem. (B. W.)

Tufumā schinis deenas, ka weetigais „Anzeigers“ sino, notizis blehscha darbs: Kahda arendatora kals is Tufumas apgabala kahdu wafaru dsellszeta stazija gaida sawu lungu pahrbrauzam is Rigas. Brauzeens peebrauz, un fweesch wihrs ahtri peesteidsahs pee kalpa, to isklafschinadams, no kureenes un us ko gaidot. Kalpam wihu isflaidrojuscham, fweeschais nu teiz, ka wihu lungs to lufdsis, usmelleht wihu kalpu, un lai tas tad nahktu palihga, lihds rateem no-uest eepirtas lectas. Sweeschais pa to starpu

Mahte til ko preeksch mas deenahm no wahjibas gultas peezchlufehs, un nu no peekufchanas un schchlumeem, pawifam pagurft. Tumfiba un wehja breesmiga krahfchana nelauj nedf pa desmit folu tahlumā ne redseht, ne dsirdcht. Lai gan ar firdsfahpehm, bet no mellefchanas ja-apstahjajs un pasuduschce Deewa glabafchana janowehele. Bezakeem, mahja rihfu sagaidot, katra stunda leekahs nedeku gara, — tur nu wehl maseem, plahni gehrbuschceem behrnimeem, 15 stundas auksta nakti palaischot! Beenahl rihfs, wehl famelle lihds pulksten 9, bet arweenu welti. Nu lufds pag. wezako, fuhtiht wairaf mellelaju. Ahtri pagasta faimneekem top sinots, lai fuhta, zil mahja spehjneeku. Kamehr fanahf, jaw peewakare. Wineem peebredrojuschcees ari Leel-Swehtes pagasta laudis, no wihu pagasta wezako sawehstiti. Bet tomehr ir tagad mellefchana, lai gan wihu meschu istaiga masteeem, paleel bes felmes. Ir peenahluse otra naktis — mahtes firds waj puschu lufsi. Bet are, kas tur patwifā meschmalā kufi? — tee buhs mellelaji un pahrwedihf winas behrnimus! Bet bari isklifst us wisahm pufehm un behrnunaw ka naw. — Ko nu otro garo nakti wezako firds zeeta, to katri war domatees. — Nahkofschā deena gaismai aukst atkal abju pagastu zilweki wif noteikta laikā klahf. Lihdszeeschanu juldami, bij fanahluschchi pa feschchi, septini zilweki no mahjahm, pawifam kahdu 200, kas no meschafargeem un no preekschneekem eedaliti, zilweks pee zilweka, no jauna neh-mahs to mescha gabalu pahrmelleht. Iseet atkal weenu mastu, otu — bet ka naw. Te eerauga jahjeju auteem tuwojamees. Behrni dabuti un ir dsihwi, ais mescha, Leel-Swehtes Baloschu mahjās. Wifseem preeks atfihhd waigds un preeka afaras mirdf azis. Nahfs muishas semturis, pa mescha zetu eedams, notaktu ais Baloschu mahjahm isdsirdis masu behrnubalsis un ne tahlu no zela eeradufstis ari winus paschus, kas tahjuschcees behgt, but nefpehjuschi. Tos peelabinajis, wifsch aishesi us minetahm mahjahm, tur mihliga faimneezje winus laipni usnehmufe un apkopufe. Behrni, isgulejuschcees, mahtei atbrauzot isteiza, ka lopus ne-atrasdami tur, tur no rihfa bijuschchi, esof mellejuschchi ais truhmeem to plazi, tur lopus alafsch gana, bet nolihduschchi mescha; pa tam usnahfufe tumfa un newaredami redseht pa-eet, aptupuschcees pee truhma. Gan dsirdeschchi aurejam, bijis bail, domajuschchi, ka saldati munsture. Rihfa atkal gabjuschchi to plazi melleht, tur lopus gana, eeradufjuschchi kahdas mahjās, bet eefschā nedrihsteschchi eet. Dtru nakti pahrgulejuschchi pee kabitu truhma. Kahjas dikti fahwejuschchas un bijuschchas sapampuschchas. Tahdeht nefpehjuschi wairs isbecht tam wihram, kas schos usgahjis Baloschu mahju tuwumā. — Bezakeem gan deretu, sawus behrus labaki usraudsiht, ka tee nenofliht. Zil lehti ta war notel nelaimu un zil raises zaur sawu weenaldbibu wini padara few un ziteem. (B. W.)

Tufumā schinis deenas, ka weetigais „Anzeigers“ sino, notizis blehscha darbs: Kahda arendatora kals is Tufumas apgabala kahdu wafaru dsellszeta stazija gaida sawu lungu pahrbrauzam is Rigas. Brauzeens peebrauz, un fweesch wihrs ahtri peesteidsahs pee kalpa, to isklafschinadams, no kureenes un us ko gaidot. Kalpam wihu isflaidrojuscham, fweeschais nu teiz, ka wihu lungs to lufdsis, usmelleht wihu kalpu, un lai tas tad nahktu palihga, lihds rateem no-uest eepirtas lectas. Sweeschais pa to starpu

asslatifchot firgu. Kalps pallausija, gabja usmekleht sawu lungu, bet weltigi; pehdigi dabuja sinakt, la wina lungs wehl palizis Rigā. Bet sirs pa to starpu ar wifu swescho bij projam.

Kursene. Tadaiku (Durbes draudisē, Grobinaš tuwumā) pagasta kafe pagahjusča fwehtdeenā issaupita. Ihti vreekšč tam pagastis bij famakfajis sawas nobošanas, tā ka kafe labi bijuse pildita. Runā no 17,000 rbl. Diwi kreditbifetes wehl atrāstas uš grībdas. Tas wihrs, ko tura par wainigu, pasudis.

Leepaja. No tureenā „Balt. Wehtnešim“ raksta: Rahdam šcheenas lomijam, kas stahweja R. Iga deenastā, bij usnahjis garšč laiks, un to palawedams, wiņšč fahka sawa maišes deweja parakstu palak taišit. Wiņšč israkstija us lunga wahrdu weskeli par 800 rubteem un tam laimigi isdewahs J. un W. Igu bankas namā masuminu no 800 rubl. iswitinaht, ar kuru sumu wiņšč — dewahs lapās. Pabri deenas atpakaļ laundari apzectinaja Karalautščos. Meistars tur it šai usdihwoja un kad nahja polizijas nagōs, tad pee wina wehl atrada 992 rbl. Tadeht doma, ka wiņšč buhs ari zitās weetas eelblajis R. Iga palaktaistos weskelus. — Pee mums eet ari zitadi deesgan raibi. Nesen fahka naktis laikā kahds spihkeris degt, bet isdewahs uguni pirmā ažu-mirkli apslahpeht, pirms tas wehl nebija wairak isplahstiees. Un ko atrada spihkeri? Maisus, ragosčas, fanestus malkas strehtus — wišs bij stipri ar petroleumu nolaisits. — Uš muhsu jaunā ostas tilta notika kahdas naktis atpakaļ usbruceens. Kahds tehwiņšč usklapa kahdam wihrām un feewai un tos aplaupija. Deemschehl gorodowojam neidewahs, fakert laundari. Deesgan bailigi atgadijumi muhsu zitadi klusajā Leepajā.

Par usbrukšanū generalam Tšcherewinam „Balt. Wehtnešis“ dod šchabdu šinujumu: 13. Nowembri, ap plkst. 2 deenā pee walstapolizijas departamenta durwim ceradahs jaunš zilweks ar rakstu, adrešeeretu uš eelščleka ministra palihga Tšcherewina wahedu. Kad raksts, kura pašneedešis luhdša, wina kahdā šwarigā leetā isklaušit, bija nodots generalmajoram Tšcherewinam, kas palaban atradahs sehdešchanā, kur zaurstahja administratīv-sodito leetas, generalis lika raksta pašneedešju aiginahť peenemščanas-istabā. Šchē waižats, kas winam par šwarigu leetu, fweščhais iswilla is labatas rewolweri un isščahwa uš ministra palihgu. Šchis šchahweens, par laimi, nepadarija nelahdas stahdes generalam Tšcherewinam, kas nu pats rewolweri atšita atpakaļ un lika laundari apzectinahť. Pee isklaušinasčanas, šchis iteija, ka ešot Grodnas gubernas muischneeks Nikolajs Sankowškis un atbrauzis uš Peterburgu preekšč kahdam deenahm is Morschanklas, kopā ar maspilšoni Melnikowu, kas tur stahwot polizijas ušraudisčhanā, deht naudas sahdšibas. Wehž Sankowška isteikumeem bija jadoma, ka Melnikowam jastina noseeguma nodoms un ka generalam pašneegatā wehtstule no wina farakstita. Tadeht nahloščā nakti ari Melnikows tika apzectinats. — Par Sankowšku dod „Now. Wremja“ šchahdas šinas: Noseedsneeks ir ceetruma gubernu behrns, Potu muischneeks, agrak bagats, bet, sawu mantu isščlehdhis, tas metahs uš wifadeem šchwindeleem, un beidsot kahdā pilssehtā usnehma bušeti. Wifa šcha šchwindschana noweda wina galejā nabadsibā, tā ka winam gandriht nebija wairs eespehjamš, sawu šchwibu uštureht. Wiņšč apnehmahs few galu wiht. Bet šchini břihti pee wina radahs

lahds wihrs, kas stahweja polizijas ušraudisibā. Tas fahka wina peerunahť, tadeht lai few galu darot, kad žitam galu daridams, watot few „politiska noseedsneeka flawu“ eeguht, warot few wahrdu cemantot, kas wifa pašaulē tapšchot daudsinats. Zilweks, kam neta naw ko saudeht, bet kas zaur noseedsibu til wareja wehl ko pelniht, lihahs peerunatees, dabuja rewolweri un — isdarija sawu usdewumu. — Tahdas ir runas, kas pa pilssehtu par šcho zilweku šir-damas. — „S. Peterb. Wedom.“ raksta par wina: Sankowškis ir kahdus 28 gadus wežs un peeder pee katoku tizibas. Bahlu seju, un netihra apgehrbā, noguris zaur nelahrtigu dšihwi un lipigu šlimibu, wiņšč it garšči rahda panihlusča klaidona bishi. Sawā laikā wiņšč ir deenejis par sawwatneeku, bijis par wolontaru Herzegowinā, šchwindlers fweščā deenastā, komisionars Kreewijas dachās malās, un beidsot teatra bušetas turetajs Morschanstā.

Paht senneeku fwehtku deenahm Celsch-Kreewija waldbibas awise „Selskij Westnik“ nes it eewehrojumu fastahdijumu. Šchini wafarā, t. i. tahdā laikā, kura semneekem wis nepeceesčhamalais darbs, wini nestrachdaja: Majā 13 deenas, Junijā 9, Julijā 11 un Augustā 14 deenas, t. i. tšchetros mehneschōs no 123 deenahm wini fwehtku deht nestrachdaja 47 deenas, jeb wairak neta trescho datu. Bet pehž taisnibas wini fwehti wehl wairak deenu, jo daudš weetas wini fwehti ari tahdas deenas, kā pus-Petera, pus-Debesbraukščanas (t. i. deenas, kas nahť pehž Petera un Debesbraukščanas deenahm, dewito un desmito peektdeenas u. ž. — Relaitis širts Basiltščilows furehtinaja, ka Kreewi no pagahjuscheem tuhstosč gadeem, kuras wina walstis pastahw, 300 gadus isleekajuschu fwehtkos.

Ahršemes šinas.

Anglija. Tur nesen bijuse lauschu flaitišchana, kas usrahda šchabduš flaitišus: Wifai Anglijai kopā, ja preekšlata eedšiwotajus uš kanala šalahm un karawjus uš kara-lugeem, ir 17,253,847 dwehseles no wihreesču dšitūma un 17,992,615 dwehseles no feeweesču dšimuma. Pawisam kopā 35,246,562 eedšiwotaji. Uš pašču Angliju uš Wehli nahť 24,608,391, uš Šchollandi 3,734,370 un uš Irlandi 5,159,839. Preekšč 40 gadeem bija Irlandei 8,196,597, tā tad Irlandē minetā laikā eedšiwotaju flaitišs par wairak neta 3 miliopeem masinajees. Turpreti eedšiwotaju flaitišs paščā Anglijā Wehli 57 gadu laikā un Londonā 40 gadu laikā orelahrt wairojees.

Par Angliju runajot mums ari kahds atgadijums Londonē peeminams. Diwi skolas puikas bija nesen notešati, tadeht ka aisdēsinajuschu Sw. Bahwila Industrijas skola. Pee ismelleščanas israhdijahs, ka minetā skola waldiruse nedšrdeta nelahrtiba un behrnu mehredschana un mozisčana. Eht behrni dabujuschu toti mas, turklahť flitšus ehdeenus. Behrni dachlahť bijuschu til isfalluschu, ka tee funeem atnehmuschi wina ehdamo jeb mellejuschi mehšlu tšchupā pehž kahdā isšweesta baribas gabalina. Behrneem wajadseja staigahť bahahm kahjahm un lupatās gehrbteem un tahdā uswalkā daudšlahť strachdahť aulstā seemā sem klajas debes. Ar grūbteem darbeem tos nomozija no rihta lihds walaram. Skoja bija dibinata, lai nabagu lauschu behrni un bahrini eemahžitos wiswajadšigatahs šinasčanas un kahdus derigus amatus, ar kureem tee waretu few pelniht maiši. Bet no mahžibas teem gan-

driht neta nepasneedša, turpreti teem lika flaitihti malku, šchuht maišus un dariht wifus žitus darbus, ar kureem skolas walbitaji few eegu-wahs pelnu. Kad behrni deesgan nestrachdaja, tad tee tika loti bahrgi strachpeti; pa laikam teem strachpes deht fahschja rokas un kahjas. Un tomehr skolas waditaji no waldbibas un skoli pahrwaldes fanehma par latru behrnu deesgan malkas, ka buhtu warejuschi to kahrtigi ehdi-nahť, gehrbt un skolot. Dashedi behrni, newaredami panest dšihwi šchā „skola“, aishcheguschu projam un pasuduschu, bet skolas waditaji to flehpuschu un par aishcheguschem jo projam fanehmuschi naudu. Tapat skolas walde patureja 3 mahrz. šterlinu (30 rbl), kuras waldbiba malfaja preekšč latra atlaiščhama behrna apgehrbščanas un dewa behrneem til tahdas wežas drehbes. Augščham minete diwi puikas beidsot newarejuschi sawu behdigo likteni ilgaki pazeeht un tapehž aisdēsinajuschu skolas namu. Deesa apšuhšetos behrnus attaisnoja, bet pret minetahs skolas waditajeem eesahkta zeeta ismelleščhana. Ministris tuhliť lizis skolu flehgt, winas behrnus nodot žitās skolas un skolas waditajus nodot teesai. Šchis fen nepeedsch-wotais atgadijums darijis wifa semē dšitu eespaidu. To netaš newar šaprast, ka tahda nelahrtiba daudš gadus warejuse pastahweht paščā galwaspilssehtā, bet ka awises, kas tafsču wifu nelahrtibn isdabuhn, to buhtu zehlusčas pee gaismas.

Nesen is Afrikas uš Londoni atwešs kahds Rehgeru puifens, kahdu lihds šchim wehl nebija redsejuschi. Wina gihnis gan ir melns ka pee žilteem Rehgerem, bet wifa žita meesa ir raiba, proti melna ar balteem flekeem. Deeli lauschu pulki eet šcho dabas ehmu apluhlot, kas pilniģi špirgts un wefals.

Arabija. Šgahjuscho nedelu šinojam, ka koleeru šehrga fahť ploshtees pa Mellas pilssehtu; tagad atnahlusčas šinas, ka šchi šehrga leela mehra ispofotees, tā ka is Mellas pilssehtas tureenā eedšiwotaji un atnahlusche fwehtjetotaji aishchegot projam uš Dšchedas pilssehtu un uš tuffneš. Nereti noteelahs, ka laudis behgdami uš lameekem ar koleeru šehrgu šastlimi un no teem semē notriht, sawu garu islaisdami. Dšchedas pilssehta ari atronahs wahrigā buhščhanā, jo 3 deenu laikā tur gaida wifus atnahlam un ka protams, lauschu mirschhana buhs leela, jo behgdami laudis atnef breešmigo koleeru šehrgu lihdsā. Ka jaw šajts, tad Dšchedas pilssehta atronahs wahrigā buhščhanā. Egipte nelaišč neweenu žilweku eelščā, kas is Arabijas nahť. Kahdeem 14,000 fweht-wotajeem, kam no Arabijas ja-iseet uš Egiptes, tagad šapaleel Arabija atpakaļ un ka protams pa leelakai datu Dšchedas pilssehtā. Mellas pilssehtā tagad breešmigi iskatotees, uš eelahm gutot lihki, kas tur farrahdot.

Afrika. No Tunisas šino, ka Franščhu generala Forschmola pulks, uš Fabešu dodamees, šadubrabs ar leelu dumpineeku, spēhku un to pilniģi šahahwis. Dauds wangineeku un 15,000 aitu krita Franščhu rokas. Dumpineeki zaur pehdejeem laurineem tā šatreekti, ka tee tagad til wehl retā weeta eedroschinaschahs parahditees.

Seemekn-Amerika. Sabeedrotās břihwalsišs bijuse beidsamā laikā lauschu flaitišchana, kas tagad awises isšinota. Wehž šchis flaitišchanas ešot sabeedrotahm walstim 50,155,783 dwehseles. Tā tad no křišigahm walstim weentģi Kreewijai wehl leelaks eedšiwotaju flaitišs neta sabeedrotahm břihwalstim.

Wahju Keisara Atta Seela Spreedums.

Preelisch tabdeem 900 gadeem par Wahjee-
scheem walbija Keisars Attis. Scho Keisaru ar
piluun taisnibu nosauz par „Seela“. Jo winsch
Ungarns pahwarot un fatreegot tehnu-semi no
beidsama postā glabbis un wehl daudf jitus
leelus darbus isdarijs. Kad tabdu swarigaku
leetu teiza, tad winam tabds eeradums bija, pee
fawas garas farkanas bahrdas swehredams to
teikumu apstiprinaht. Seeldeenas swehtiks 960.
g. Attam bij daudf zeeminu, tillab herzogu la
grafu un baronu. Protama leeta, la wisi schee
augstmani labi un bogatigi no Keisara tila pa-
meeloti. Pirmā leeldeenas swehtiku deenā no
rihta Keisars ar pilsfaimi un ar faweem zeemi-
neem dewahs us basnizu, pee Deewakalposchanas.
Kamehr ehrgetu flana meeru un preeku draudjes
lozellu firdis pamodinaja, tamehr Keisara pili
breesmigs asinedarbs tila pastrahdats. Schwa-
bes herzoga weenigs dehl, 10 gadus wejs sehs,
libf ar sawu aumeistaru bija jaw ilgaku laitu Kei-
sara pili. Aumeistars Indrikis Kemptens wahredā,
bij drofshirdigs brunineels. Sehs, la laikam
sehs, labpraht gribeja baudiht no teem gab-
dumeem, ar kureem Keisara galds zeemineem par
godu bij applahis. Tas lungs, lam ta galda-
klabshana bij ja-irihlo un japabrluhlo, loti
apflaitahs un schuam til kreetni fita, la ar
afnainu galwu frita pee semes un apgibba.
Indrikis par to palika waren dusmigs un ar
to siteju bildu zehla. Abi sawus sobinus is-
willa un sahla spehtotees, kamehr beidsot In-
drikis eiro noduhra.

Keisars ar fawejem pahrahza no Deewa
nama ar laipnigu waigu un meerigu firdi. Bet
tad to afnainu grihdu redseja un to libli un
lad dširdeja, kas te notizis, tad no leelabm dus-
mahm pahremts pee fawas bahrdas swehreja,
la ta nossta lunga nahwi pee Indrika tabda
pascha wihse buhschot atreebi.

Indrikis gan labi sinaja, la Keisars swehtu
tureshot, lo swehrejis. Winsch tabehl ar sibina
ahtrumu Keisaram lehza wirsū un to pee bah-
das kehris apdraudeja ar nosi. Kad jiti bruni-
neeki un lungi Keisaram gribeja palihga nahlt,
tad Indrikis sawu nasi wihjinaja un brehza:
„Til to weens no Jums mani aisteel, tad tuhlt
ar Keisaru pagalam!“

Attis apfehra, la te nehabdas glabshanas
ne-efot. Winsch glabhejem mesa ar rofu, lai
alkahpotees atpakal un fozija: „Pee fawas
bahrdas swehrejū, la tewi, Indriki, ne-aistilichu!“

Indrikis to farkono bahrdū nu laida wala.
Keisars apsehdahs us krehsu un fozija: „Tawu
dšihwibu ne-aistilichu. To tewim esmu solijis.
Bet nu ej prom un nenabz manim uclad wate
preeksch ozim! Bahrdas dšineja manim newajaga.
Manā bahreda preeksch tawa nascha neweenu
stundu newaretu meera dšihwof!“

Indrikis aishgahja us Schwabi, tur winam
muishcha bija. Te 12 gadus dšihwoja pilnā
meera.

Pirms tahlot nahstichu, papreeksch tabds
wahrdas jafaka par to, la toreis bija ar muish-
schahm un ar muishneeleem. Dšintas muishas
toreis nemas nebija. Keisaram ihsti fakot wisa
seme peedereja. Winsch to idalija teem leelakeem
herzogeem un lungem. Scheem tuapreti aikal
Keisaram kara-wihri bij jabod, kad kara-laika
Keisars to pagehreja. Kas newallauffija, tam ta
seme tila panemta un otram dota. Teo leelakee
herzogi, kas pehlaika par lehnineem un pat-
waldineeleem palika, sawu semi aikal idalija
leeleem grahsceem un schee aikal masakeem bruni-

neeleem. Ta tab Wahjemē il katrs waldineels,
lai nu buhtu bijis leels jeb mas, tillab bij par
lungu la par kalpu. Tapat ari Indrikis.
Winsch sawa muishcha gan bija par lungu un
w. Idineeku. Bet sawu muishchu Indrikis no
weena leelaka funga, no weena grahsa bij da-
bujis, kad nu Keisars grahsu aizinaja kara, tad
ari grahs teem muishneeleem, kas sem wina
stahweja sinu dewa, lai rihlojotees us karu.

Ap scho laitu Keisaram iszehlabs karsch ar
nahburgeem. Winsch saweem augstmaneem dewa
sinu, lai winam nahlot palihga. Ari Indrika
grahs tabdu sinu dabuja un grahs nu aikal
no sawas puses Indriki aizinaja pee karoga,
Indrikis aishildinajahs un fozija: „Jubs jaw
sinat, la es Keisaram nedrihstu rabditees. Waj
jums nepeetiks ar maneem abeem dehleem?“

Bet grahs atbildeja: „Jums wairal spehla
un drofshibas nela juhsu dehleem abeem kopā.
Jums ja-ee. Ja ne, tad juhsu muishchu zitam
doschu!“

Tad nu Indrikam zits nekas ne-atlika, la ar
saweem puishceem aishjacht us Bambergu, tur
Keisara karapulks bij apmeteek. Bet winsch zil
ween waredams apflehpahs un ar saweem lau-
dim teli druslu attahlu no karapulka dšihwoja.

Weenteis tuweja dihki peldotees Indrikis re-
dseja la no aplehgeretas Brambergas pilsehtas
birgeri nahza un no otras puses aikal Keisars
wineem preti jahja. Birgeri ar Keisaru meera
doreshanas dehl gribeja aprunatees. Bet ta
bij weena birgeru wiltiba. Birgeri Keisaru
gribeja wangos nemt. Kad Keisars weens patē
atjahja, tad weepeschi jahneeku pulks atskrehja
un Keisaram taisni wirsū laida. Indrikis to
redsedams lehza pils is dihka, panehma sobinu
un preekschturomas brunas un la lauma eenaid-
neeleem ar tabdu joni usbrusa wirsū, la tee
kublenu kuhleneem un ritenu riteneem aishbedsa.
Keisars bij isglabhts. Bet glabhejs tuhlt aikal
egobshahs dihki, la lai Keisars to nedarutu
pasihht.

Gan Attis sawu glabheju melleja un pehz
to prasija, bet par weli. Indrikis un Indrika
draugi zesta klusu un nelo nesozija, bibdamees,
la Keisars pee Indrika atreeshchotees. Kad
Attis stipri us to pastahweja, lai salot, karsch
winu isglabbis, tad beidsot Indrika draugi sa-
zija: „Zernigs Keisara lungs, Jubsu dusmas
tam wibrām gut wirsū la dširnu almins. Bet
ta ar winu wair negribat dusmotees un winam
peedot, tad Jums to tuhlt aishedifim!“

Keisars isfuzjahs: „Un ja winsch ari sawu
paschu tehnu buhtu nesitis, tad tomehr winam
peedoschu! Pee manas bahrdas!“

Kad Indrikis preekscha nahza, tad Keisars
brehza ar dusmigu balsi: „Ka tu eedroschina-
jees manim preeksch ozim nahlt? Tu gan sin
labi, kapehz taws eenaidneels esmu. Kas tewi
aizinajis pee mang kara-pulka?“

„Peedodat schebligi lungs,“ ta tas drofsh-
firdigs brunineels atteiza, „es esmu nahjis us
mana grafa pawehleschanu. Deers ir mans
lezineels, la labpraht ne-esmu nahjis. Bet
goda-wibrām saws peenahlums japeepild. Ka
Jums, zeen, Keisara lungs, dšihwibu esmu glab-
bis, tas bija mans peenablums un to laut
karsch zits manā weeta ari buhtu darijis. Kas
manim to par launu nom, tam ar sawu sobinu
ta maksaschu, la winam gan buhs!“

Attis pamehjahs un fozija: „Tu, esi go-
digs un spehzigis brunineels un mans firds
mihlais glabhejs! Es tewi esmu pahrbauclijis
un atradis, la skaidrs esi un ustizams la selta!
Nahz pee manas firds!“ Pee scheem wahredeem

Keisars wezam karotajam ap taklu frita, to bu-
tichoja un bogatigi apdahwinaja ar mantahm
ar muishahm. Naida weeta stary abeem wih-
teem nu walbija pastahwiga, nemitejama mihle-
stiba un draudstiba.

Un tabdu spreedumu tad Keisars Attis te-
spreedis, lai gan ne ar wahredeem, tad tomehr
ar darbeem? To mihlestibas spreedumu, to Deewa
walstibas spreedumu: „lai eenaidneekam peedod
un to mihfo.“

Kas lehti tij, tas teek ahtri peewilts.

Preelisch tabdeem 4 gadeem gribeja 4. pa-
gasts fewim jaunu skolas namu buhweht un
nodomaja preeksch tam labdas faimneela mah-
jas nopijst, lof buhtu neween plazis preeksch
skolas nama, bet ari skolotajam labds dabija
gabalinisch, preeksch lopeent ganiba un jaur mahju
irenteschamu — lone. — Tai pascha pagasta
dšihwoja labds krodshneeks, kas bija agral no
dšimtelunga labdas mahjas pirzis, bet nebij ar
tahm meera, jo par krodshneeku tam daudf la-
bal weizahs un patika, nela par faimneeku.
Tas nu schahwahs fiarhā un lubgtin lubdjo,
lai wina mahjas weht, jo winsch neween labds
magaritschas doschot, bet turklahst atstahschot
wisu par tahm mahjahm jaw remalfato kapita-
la deldeschanas-naudu, labdus 222 rubtus un
peelischschot wehl turklahst 260 rubi, kopā 482
rbi. Pagasta waldishana bija ar to pilnā
meera. Korunata deenā atnahza krodshneeks pe-
pagasta waldishanas un ar dšimtelunga weh-
leschanu (kuram, sinams, ir dalika pee tahm
mahjahm, kamehr wisa pirlschanas-summa wehl
naw nomalfato) nodewa sawas mahjas paga-
stam. — Kad pagasta waldishana ari no wina
fewas puses to paschu pagehreja, tad winsch
to aishildinaja, fozidams, la ta newarot no
schenka galda atstahst, jo krogē esot pilns lau-
schu, bet tas jaw esot gluschi weena alga, waj
ta bijusi waj ne; jo tateschu wisi sinot, la wina
ar to pilnā meera. — Andele tapa noslehhta,
magaritschas fadsertahs un skolas namu nu
esahla leeliski buhweht, kas, kad wisu mate-
rialu, meissterus un darba-spehlu no pagasta
puses — nanda rehlinatu, libf 10 tuhst. r.
maksatu. Pirlschanos kontrakte netapa tuhlt
no pahrdeweja atnems un pahrtahstis, jo ne-
weens nela launa nedomaja un neweenam ne
sapni nonahza, la te waretu labda libele zel-
tees. Pa tam bij dšimtelungs aishreisojis us
Wahjemis, bet kura paraksta newareja to leetu
pehz likuma beigt. Te aistezeja weseli 4 gadi.
— Te weepeschi esahla pahrdewejs ehromtus
wahrdus mehtahst, la sawas mahjas ne tuhlt
ne-efot pahrdewis, bet til us spekulaziju isde-
wis, un ja tas ari buhtu tai wihseem sinamē
deenā ta notizis, tad schis mas lo no tam at-
zerotees, jo esot bijis stipri cereibis; bes tam
ari wina fewa ne domahst nedomajot no mah-
jahm aikalpotees, kas tatschu esot lihdsmani-
neegz; kad nu leels skolas nams uszests, to schis
nesinot; kad patihlot, tad lai zelot sawu
namu no wina gruntes nast, bet schis gri-
bot sawas mahjas atpakal dabuhst. Strih-
dinsch nahza aprinka-teefas preekscha, kura pa-
gehreja ristigu salihgschanas rakstu un abeju
pahrdeweju, tillab wihra la fewas, parakstu;
bet kad pagasta waldishana tabdu newareja us-
rahdiht, tad tapa nospreests, la salihgschana jeb
pirlschana naw pilniga un ja pagastam espeh-
jams un pahrdewejs grib, tad lai lihst no
jauna. — Ko nu pagastam dariht? Skolas
namu zitur aishelt, naw espehjjama leeta; wa-
jag lihgt, waj grib, waj negrib. Bet pahrdē

wejs nu uswell sawahm kallehm gluschi zitäs sibgas; winsch pagehr par sawu atkahpshanos 800 rubl. un til ar leelahm molahm un zaur balnizas zeen. preekschahwa lunga ismantgu peepalibdiejchawu salibga par 600 rbl., krus nu schis ar preeku eerausa sawa kulä un pateizahs saweem labeem draugeem, kas to bij us tahdu siki pamabzjuschi un pasklubinajusch. Bet waj tahda nauda war labus august atnest un sinamä firds tos meerigi baubibt, to netizu wis.

— Turpreti pagasta weetneeki, negribedami tahdu leelu, girternu pazess, efot yodomajusch to us skolotaja loni idalibt, jo efot par leelu, profi ar wiju palibgu 162 rubl. nauda, 10 puhri rubsu, 10 p. meeschu, 10 p. ausu un bariba preeksch weena sirga un trim gowim. Waj wini ari pateesi to mehginahs isdaribt, to dsirdesim us preekschu. — Tä cet Augschsemä. (L. A.)

Ra nahwe eekuwuse pasaulä.

Sulu kaseri stabsta, la tas schahdi notizis: Kad zilweli bijusch rabit, tee wisai cetikuschi leelajam deewam Umukunkulam, un tas suthijis pee wineem kameleanu ar sinu, la teem nelad nebuschot jamirsi. Kad tas kluwis sinams, tad pasaulä nebijis preekem gala. Zilweli plibtejuschi deenu no deenas, un darijuschi, kas til ween wineem eschahwees prahta. Tad deems Umukunkuls noskahrtis, la apdarijis aplam. Wiasch nu nosuhija leja kirsaku, un — tä la deewam Umukunkulam nektaptos, laust dotu wahrda — tai tad wajadsejis apleezinaht, la kameleons melojis.

Amerikas Indeeschj teikas teiz, la pirmee zilweli nesinajusch, kas sliimiba. Tapeh; tad tee ari dsihwojuschi dauds ilgal, nela tas noteel muhsu laifos. Wini mirusch itai tad, kad teem pawisam nodiluschas lahjas un isbilusi rihle. Brotams, la tad daschs labs wareja sawus pahri tuhstoschus gadus telah aplahrt un pa to laiku cemeft daschu kreetnu malzinu.

Ka feeweeshi libds ar zifeem nelabumeem eene-fuschj ari nahwi pasaulä, to stabsta gandribs wifu tautu teikas. Karaidi deenwidus Amerika teiz, la deewam Kururumanam, pasauli radot, isdewuschees itai wihreeschi. Tee tad dsihwojuschi fahertigi un preezigi un nepasinusch nahwes un sliimibas. Bet Kururumana feewai, deeweetei, Kuliminai, nepatizis, la jaulahs pufes ari nawa pasaulä. Wina klusinam nolihdusi pee malas un pataisijusi, feeweeschus. Kad nu feeweeshi fahuschj rabditees semes wirsu, tad wihreeschi wisai brihniuschees. "Kas tee par jaukeem kusionisheem," wini gamilejuschi, "tee jaw iskarahts gandribs la meh!" Un wihreeschi un feeweeshi fametuschees lopä un dsihwojuschi weens preekos. Bet ilgi tä negahjis, jo feeweeshi driht ween fazehuschj naibu. Sablufees bahrschanahs un pluhlschanahs, un beidsot notikusi pat lahdsiba un sleslawiba. Bahr to deems Kururumanas Fadusmojees, un ewedis nahwi palaidneem zilwekem par sodu.

Drusku zitadi ta leeta notikusi pee Grenlandescheem. Birmais Grenlandeesis, Kaliaks, bijis weens pat's wirs semes. Winam gahjis brangi, jo siwu un ronu winam nelad netruhjis un trahnas winsch warejis nodsertees, zil ween firdes lihlahs. Tä winsch dsihwojis dauds 'uhstoschus gadu. Bet beidsot winam usnahjis garfch laifä. Neij seemä, kad nakts ische-wus mehneschus gara, winsch sawa alä sehdelams fahjis gauschi noskaltitees sawa ihstii. "Ni, ihstii," winsch teizis, "tu esi man tas mihtaläis pirkstinsch, bet gabalu no tew es dotu, jo man wairs neubhtu jabuht weenam pasaulä."

Til ko to isteituscham, fahjis ihstis, augt. Birms isaugusi galwina ar pahris wisai mihlgahm azinahm, tad isdihguschas ari diwas apatas rozinas un diwas fahjinäs, un kad wise bijis gatawe, tad Kaliaka preekschä stahwejusi til daila un jaula lihgawing, lahdu ween Grenlandeesis war wehletees. No ta laifa ihstis palizis par weenu pantu ihfaks, nela ziti pirksti. Kaliaks nu par seemu labprahht lihdis sawa alä un gara laifa winam nemas wairs nebijis. Un kad fahuschj rastees mast Kaliaki, tad wezais nesinajis aif preekem to daritees. Bet preekem bijis ihfs muhschs. Jo behrni bijuschj wisai ehdeligi m it reis, kad wezais peegahjis pee hodos, tad ta jaw bijusi tufschä. Wezais Kaliaks palizis leefs la sike un nogrimis flumigäs domäs. Bet feewa atsinusi, la tas tä tahtal newar cet. "Alau, wezit," wina teifusi, "mums dsihwe par grehtu. Behrni nem wirs-roku, nu ir laifs, la meh's wirsamees pee malas. Labal tagad nomirsim!" Kaliaks bijis ar to meerä, un tä tad wini noliluschees un nomiruschj. Tahdi pehz Grenlandeeschj teilahm nahwe eekuwusi pasaulä.

Ufaizinaschana.

Mihla Widseme, mana mihla tauta! 10. un 20. Oktobra gadijumi Tewim pasthstami. 10. Oktobri aismiga us muhschigu aidusu, Law's dehls, draudses-flolotaju seminarijas pirmais un lihbschünigais direktors Jahnis Zimse, un 20. Oktobri wina gulbija Lugaschu lapos.

Diwas spreidkös un feschwadsmüt runäs ita flaweti-wina novelni pee Widsemes, ihpafchi pee Lewis, mana mihla Latwju tauta; bet neweenä runä ne-efmu dsirdejis fakam waj aifnemam, so labu Widseme, so labu tauta darijusi schim sawam deklam. To gan dsirdeju, la Rigas Latw. beedr. delegats Webera lgs gaischi isfazija, la aigahuschä kruitis ne-efot bijuschas gresnotas ar ordeneem un krussteem, un man schkoet, la laikam ari ar neko zitu. Widseme! waj Tu nenofarksti to dsirdot? Waj tä tu malsä mihlestibu un ustizibu no jaunelka libds siemgatwjam, no schuhpula libds lapam?!

Nahlat schurp Zuh's parahdneeki un darat tam aigahuscham, lo Zuh's dsihwam ne-efat darijuschi. Nah; schurp, Tu tauta un atnes sawus upurus jawam skolu-, dsedeschanas un dsesmu-tehwam! Nahlat schurp Zuh's wezati, kas Zuh's preezajatees par sawu behrnu isglibtibu; nahlat schurp Zuh's jaunelki un jaunekles, kas Zuh's Zimses tehwa rotä rotajatees; nahlat schurp Zuh's behrni, kureem nesinot nahk wina sweedru swebtiba; atnesat wisi sawas dahwanas Zimses tehwa kapa un wahrda peeminai! Meh's efam dehtu pawadituschj, lahdu itai gadu simteni kautäs raida. Ustaisiam peeminu us si-meem gadeem, kura behrnu behrneem lai dob leezibu no Latwju tautas pateizibas!

Lautekts.

Nekruhischu dsesma.

Jaw galkt dsheed, jaw gaisma ault, Nu brabli, modrigi! Lai gehrbjamees un steidsamees, Jo tehwu-seme, Keisars, Deems Muhs saw, meh's Klausgi. Pats Keisars gudrus litumus Muhs laimot eedewis. Nu nabagi un bahrini Ir wagar behrneem lihdsigi, Los newar pahrtahpt wis. Zaur loseschanu usbaudam, Kam laime spreeduse. Nu usnemt godä-amatu Par tehwu-sem' un Keisaru, Lai rangam laimiti.

Un kam nu listens wehlejis Get man jeb tew jeb kam, Lai to la wihru apfwehjam, Kas dsimis deeneht Keisaram, Un wina apfampjam.

Zil daschi goda lahrtä stahw No muhsu brahlisheem, So Keisars dsimti nerauga, Bet dsihwofchanaj farabba, Kas der par wirsneeseem.

Bet lai ir wirsneeks netaptu, Labs saldats godajams, Ir semus Keisars apzeena, Kas ustizigi deeneja, Tas wiseem apsinams.

Nu brabli, lai tad usfseedam, Lai wisa seme stan; Meh's drofchprahhtigi jaunelki, Ar goda prahtu puschfott Un mums ir spehlu gan...

Meh's sawam augtam Keisaram Ar preeku klausfin, Lai neprahhtigas bahbas saw, Kad tehwu-semes bals muhs saw, Kas jadar, darisim. R. Graudin.

Sihli notikumi is Rigas.

Sahdsiba. Swehtdeena pulst. 4 gorodwojs J. Nufa (Nr. 281) eeraudijä keelä Ulfander-eelä Nr. 9, J. Gottlieba magasinäs durwis atflehtas un eekschä lahbas personas stajagam. Preefaujis palibga nakts argu T. Statschku, winsch eegahja magazinä un apgetinjaja weenu no winas til ne-erasta laifa atnahluschheem apmeklatajeem; fakertä beedreem isdewahs isbehgt pa patalburwin. Safertais pats israhbjahs par pasihstamo blehdi, atlaisto saldatu Fr. Korru. Pee wina atrada muhsiseri, ar kura palihdsibu sagti bija amuhstuschj magasinäs atflehgu. Wini wehl nela nebjia paspehjuschj nosagt, bet turpreti, ahtrumä projam steigdamees, bija bode pametuschi 4 maifus.

Balahrees. Birndeem plst. 8 wakarä, Maslawas Uhr-Rija, leelaja Maslawas-eelä, Jauna namä, Nr. 58, us behnizeem atrada palabruschos Jehlabachtata peerastiro schibdu Itzigu Sinaburgu. Lihlis nowests glahbschanas namä dakteru pahrluhbschanaui. Baschlepawibas cemeftis bijis pahrtifas trubkums.

Kaudas-papibru jema.

Riga, 18. November 1881.	
Papibru	prosta. matfaja
Buisimpertals gabala	775 273
5 proz. bankbietsu 1. islab.	90% 90%
5 proz. isftrips. 5. aifa.	— 83
5 " preehmiju bietes 1. emis.	221 220 1/2
5 " " 2.	214 213 1/2
5 " konf. 1871. g. aifa.	— 130
Reteb. 5 proz. pilaf. oblig.	—
Krempu sem. keeb. 5% lihlu-ahm.	126 125 1/2
Charlowas semf. 6 proz. lihlu-ahm.	97 97 1/2
Rehwales and. bankas af.	—
Rigas lom. bank. af.	255 252
Leel. kreem. dselsh. af.	257 1/2 257
Rig. Din. dselsh. af.	150 148
Din. Wit. dselsh. af.	—
Bausch. Terech. dselsh. af.	136 1/2
Dreht. Wit. dselsh. af.	— 170 1/2
Rib. Bolog dselsh. af.	90% 89 1/2

Tirgus sinas.

Par Behrnawas HD lineem matfa par birf. 47 r. " D " " " 41 " " W " " " 35 " " krona lineem ir birschuzena " " 36 " " brahlu linfehllahm matfa par muzu 7 1/2 - 8 1/2 " " Uf krona linfehllahm naw pirzeju.

Lihf 19. Row. pee Rig. amahf. 2363 lugh, atfg. 2220 lugh.

